

Valtioneuvoston asetus

erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
kumotaan erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (582/2017) 8 §,
muutetaan 2 §:n 2 momentti, 3 §, 4 §:n 1 momentin johdantokappale, 5 §, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1, 4 ja 6 momentti.
sellaisina kuin niistä ovat 3 § osittain asetuksessa 8/2021 sekä 6 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1, 4 ja 6 momentti asetuksessa 8/2021, seuraavasti:

2 §

Erikoissairaanhoidon työnjakoa koskevat yleiset periaatteet

Valtakunnallisesti vähempään kuin viiteen vliodistosairaalaan koottavaa hoitoa antavista terveystieteiden yksiköistä soivat yhdessä vliodistollista sairaalaa vllänitävät hvvinvointialueet ia HUS-vhtvmä. Alueellisesta tvöniaosta on sovittava tarkemmin sosiaali- ia terveystieteiden järjestämisestä annetun lain (612/2021) 36 §:ssä tarkoitettussa yhteistyösopimuksessa.

3 §

Valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelu ja yhteen sovittaminen

Valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelua ja yhteen sovittamista varten säädetään:

- 1) HUS-yhtymälle syövän ehkäisy, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät, joita hoidettaessa on huolehdittava toimintojen tutkimuksellisesta pohjasta;
- 2) HUS-yhtymälle elinluovutus-toiminnan valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelua ja yhteensovittamista koskevat tehtävät;
- 3) Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle hengitys-, uni- ja vireystilahäiriöiden diagnostiikan ja hoidon valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät sekä ylipainehappihoidon suunnittelu ja kehittäminen;
- 4) Pirkanmaan hyvinvointialueelle nivelreuman ja muiden tulehduksellisten reumasairauksien diagnostiikan ja hoidon valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät;
- 5) Pohjois-Savon hyvinvointialueelle vaikean epilepsian diagnostiikan ja hoidon valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät;
- 6) Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle terveydenhuollon menetelmien arviointia sairaan-hoitopiireissä koskevat koordinaatiotehtävät;

7) Pohjanmaan hyvinvointialueelle asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämisen ja suunnittelun kansallisen yhteensovittamisen tehtävät.

4 §

Alueellisen kokonaisuuden suunnittelu ja yhteen sovittaminen

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään tai yhteistyösopimuksissa sovitaan, yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on huolehdittava seuraavista erikoissairaanhoidon tehtävistä, niiden suunnittelusta ja yhteen sovittamisesta alueellisesti:

5 §

Valtakunnallisesti keskitettävä erikoissairaanhoido

Yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on sovittava yhdessä sellaisten vaativien leikkausten, hoitojen ja toimenpiteiden, joita tehdään valtakunnallisesti vähemmän kuin noin 50 kappaletta vuodessa, kokoamisesta vähempään kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan.

Lisäksi yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on sovittava ainakin seuraavien tehtävien kokoamisesta vähempään kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan:

- 1) selkäydinvammaisten akuuttivaiheen hoito, välitön kuntoutus ja elinikäinen monialainen hoito ja seuranta;
- 2) vaativa maksakirurgia;
- 3) vatsakalvopesäkkeiden kirurginen poisto yhdistettynä solunsalpaajahuuhdteluun (HIPEK);
- 4) vaativa kasvojen ja leukojen kudusrakenteiden korjaaminen;
- 5) laajan sarkooman kirurginen hoito;
- 6) levinneen kivessyövän kirurginen hoito;
- 7) pikkulantion alueen tyhjennysleikkaukset edenneen kohdunkaulansyövän hoidossa;
- 8) vaativat usean eri erikoisan yhteistyötä edellyttävät primaarien luukasvainten hoidot;
- 9) vaativa käsikirurgia;
- 10) hemofiliapotilaiden tekonivelkirurgia ja selkäkirurgia;
- 11) vaativa pään ja kaulan sekä leukojen ja suun alueen syövän hoito;
- 12) leukanivelproteesikirurgia ja kudusrakenteiden korjaaminen;
- 13) lyhytkasvuisten tai kondrodysplasiapotilaiden tekonivelkirurgia ja selkäkirurgia;
- 14) vaativat monen erikoisan yhteistyötä ja välitöntä rekonstruktiota edellyttävät uusintatekonivelleikkaukset;
- 15) vaikeahoitoisten lasten ja nuorten psykiatrinen hoito.

Lisäksi Helsingin yliopistollisen keskussairaalan tehtävänä on:

- 1) alkiodiagnostiikka ja siihen liittyvä hoito;
- 2) elinsiirrot ja pitkäaikainen sydämen mekaaninen tukihoido;

- 3) vaikeiden palovammojen primaarihoito;
- 4) huuli- ja suulakihalkiopotilaiden kokonaishoidon suunnittelu sekä varhaisvaiheen leikkaushoito yhteistyössä Oulun yliopistollisen sairaalan kanssa;
- 5) lasten avosydänkirurgia ja vaikeiden synnynnäisten sydänvikojen kajoava hoito;
- 6) sukupuolen korjaamiseen tähtäävä sukelinkirurgia kivespussien, kivesten, kohdun ja munasarjojen poistoa lukuun ottamatta.

Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan ja Tampereen yliopistolliseen sairaalaan keskitetään sukupuolenkorjaushoitojen edellytyksiä arvioiva tutkimus, hoitojen aloitus ja hoitoihin ohjaus.

6 §

Viiteen yliopistolliseen sairaalaan alueellisesti keskitettävä erikoissairaanhoito

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään tai yhteistyösopimuksissa sovitaan, tulee viiteen yliopistolliseen sairaalaan koota vaativat leikkaukset ja toimenpiteet, joita tehdään valtakunnallisesti vähemmän kuin noin 200 vuodessa.

7 §

Muu keskitettävä erikoissairaanhoito

Sen lisäksi, mitä yhteistyösopimuksissa sovitaan, tulee ympärivuorokautista perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä ylläpitäviin sairaaloihin koota primääri lonkan, polven ja olkapään tekonivelten leikkaushoito sisältäen tekonivelten välittömien komplikaatioiden hoidon. Asennettujen lonkan ja polven tekonivelten määrän tulee olla yhteensä vähintään noin 600 vuodessa siten, että yksikössä on käytettävissä riittävä osaaminen sekä polven että lonkan tekonivelten osalta. Olkapään tekonivelten määrän on oltava vähintään noin 40 vuodessa.

Primäärien lonkan ja polven tekonivelleikkausten noin 600:n lukumäärä ja selkäkirurgian noin 150:n lukumäärä voidaan alittaa, jos yhteistyöalueen yhteistyösopimuksessa sovitaan, että näiden leikkausten toteuttaminen alueen keskussairaalassa on tarkoituksenmukaista kirurgisen päivystysvalmiuden ja henkilöstön saatavuuden ylläpitämiseksi päivystyspisteiden välisten etäisyyksien ja väestön palvelutarpeen vuoksi. Tällöin sairaalassa tulee olla ortopedian ja traumatologian erikoisalain ympärivuorokautinen päivystys ja sairaalan tulee pystyä varmistamaan toiminnan laatu, potilasturvallisuus, osaaminen ja hoidon kokonaisuus yhteistyössä yhteistyöalueen yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän kanssa.

Primäärien rintasyöpäleikkausten noin 150:n, peräsuolisyövän 50:n sekä paksusuolisyövän ja munuaissyövän leikkausten noin 70:n lukumäärä voidaan alittaa, jos erityisvastuun alueen yhteistyösopimuksessa sovitaan, että näiden leikkausten toteuttaminen alueen keskussairaalassa on tarkoituksenmukaista kirurgisen päivystysvalmiuden ja henkilöstön saatavuuden ylläpitämiseksi päivystyspisteiden välisten etäisyyksien ja

väestön palvelutarpeen vuoksi. Tällöin sairaalassa tulee olla soveltuvan kirurgisen erikoisalun ympärivuorokautinen päivystys ja sairaalan tulee pystyä varmistamaan toiminnan laatu, potilasturvallisuus, osaaminen ja hoidon kokonaisuus, kuten valtakunnallisesti 3 §:n mukaan ja alueellisesti 4 §:n mukaan yliopistollista sairaalaa ylläpitävä hyvinvointialue tai HUS-yhtymä on päättänyt.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Helsingissä x.x.20xx

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru

Nimike Etunimi Sukunimi